

UDENRIGSMINISTERIET

Besvarelse af spørgsmål 839
alm. del af 15. april 2011 til
udenrigsministeren stillet af
Folketingets Retsudvalg efter
ønske fra Peter Skaarup (DF).

Spørgsmål nr. 839:

På baggrund af bl.a. henvendelsen fra Søfartens Ledere, jf. REU alm. del bilag 276, bedes ministeren oplyse, om ministeren vil tage initiativ til at sikre, at der etableres en international straffdomstol om pirateri og et fængsel til de dømte pirater i Kenya.

Svar:

Retsforfølgning af pirater er en central udfordring i forbindelse med de internationale bestræbelser på at bekæmpe pirateri ud for Somalias kyst. Spørgsmålet om retsforfølgning af pirater behandles både i FN-systemet samt i den juridiske arbejdsgruppe, som Danmark varetager formandskabet for, og som er én af de arbejdsgrupper, der blev nedsat som led i oprettelsen i 2009 af en international kontaktgruppe om pirateri ud for Somalias kyst. FN's generalsekretær offentliggjorde i august 2010 en rapport med syv mulige optioner vedrørende retsforfølgning af pirater. Efterfølgende har FN's særlige udsending vedrørende pirateri, Jack Lang, i januar 2011 offentliggjort en uddybende rapport med særlig fokus på retsforfølgning af pirater.

På grundlag heraf drøftes det blandt Sikkerhedsrådets medlemmer at placere en somalisk pirateridomstol uden for Somalia, f.eks. i Tanzania, med henblik på at retsforfølge pirater der. Det følger således af Sikkerhedsrådets resolution 1976 om situationen i Somalia, som blev vedtaget den 11. april 2011, at Sikkerhedsrådet på baggrund af Jack Langs anbefaling snarest vil overveje etableringen af pirateridomstole i regionen. Derudover anmodes FN's generalsekretær i resolutionen om inden for to måneder efter resolutionens vedtagelse at rapportere om mulighederne for oprettelse af sådanne domstole. FN's juridiske tjeneste (Office of Legal Affairs) er til brug for rapporteringen i færd med at udarbejde en rapport med en teknisk gennemgang af mulighederne for sådanne retsforfølgelsesmekanismer. Under drøftelserne i den juridiske arbejdsgruppe af forslaget om en regional domstol er der fra flere sider givet udtryk for, at denne løsning, medfører en række udfordringer, herunder tidsmæssige, økonomiske, og juridiske.

I den juridiske arbejdsgruppe har der hidtil været bred enighed om, at pirater bør retsforfølges nationalt, herunder særligt i lande i regionen. Ifølge de seneste tal fra UNODC er der for nuværende i en række forskellige lande omkring 1.000 somaliske pirater, der enten afsoner straf eller afventer dom, og det kan således gøres gældende, at denne tilgang faktisk virker.

Den primære udfordring i relation til retsforfølgning er imidlertid i høj grad manglende fængselskapacitet. På grund af den begrænsede fængselskapacitet i de lande i regionen, der har vist sig villige til at retsforfølge somaliske pirater, forudsætter øget retsforfølgning således, at dømte pirater kan afsone deres straf i andre lande.

Der er på det seneste møde i den juridiske arbejdsgruppe i marts 2011 opnået enighed om de generelle retlige og praktiske rammer for fangeoverførsler ("post trial transfers"), således at pirater kan retsforfølges i ét land og efterfølgende overføres til afsoning i FN-byggede fængsler i Somalia (Puntland og Somaliland). Denne model vurderes at kunne bidrage væsentligt til, at lande i regionen i stigende grad vil påtage sig at retsforfølge somaliske pirater. Efterfølgende er der efter en intensiv dansk indsats indgået konkrete aftaler mellem Seychellerne og henholdsvis Somalia (TFG), Somaliland og Puntland om overførsel af domfældte somaliske pirater til afsoning. Der udestår dog fortsat et stort arbejde med at sikre modellens gennemførelse i praksis, herunder ikke mindst, at det internationale samfund yder støtte til opførelsen af fængsler i de to områder. Danmark har allerede støttet denne fængselsopbygning og vil også i fremtiden støtte yderligere udvidelser af fængselskapaciteten.